

OVERWEGING 17-18 mei 2025 Veendam en Bedevaart naar Heede

Handelingen 14, 21-27; Openbaring Johannes 21,1-5a; Johannes 13, 31-33a.34-35

Het is een algemene tendens, een steeds terugkerend thema in de wat grotere gesprekken tussen mensen op dit moment: wanneer stoppen de oorlogen? Hoe krijgen we de ellende de wereld uit? Wanneer kunnen we weer gewoon in liefde leven met elkaar? Wanneer hangen er weer touwtjes uit brievenbussen, aldus de pas overleden Jan Terlouw, wanneer kunnen we weer zorgeloos leven, handelen, reizen, geloven?

Het lijkt alsof de wereld als het ware **‘in de knoop zit’** en zelfs in 3

topontmoetingen op 3 verschillende locaties in Turkije weet niemand **de knoop** eruit te krijgen. Natuurlijk is dit niet nieuw... de vele herdenkingen van '40-'45 en bombardementen doen deze meimaand denken aan zo'n zelfde situatie: Er is een diep verlangen naar mensen als Paulus en Barnabas die ons helpen onrust op te lossen en vrede te stichten, is het niet voor ons nu, dan is het voor

onze kinderen.

In de eerste lezing, **het boek Handelingen**, keren Paulus en Barnabas terug van hun 1e missiereis – ze ervaren dat God de toegang tot het geloof heeft geopend en stellen verantwoordelijken aan, 'oudsten', presbyters, om de gemeenschappen hoop te geven op een goede toekomst. **Knopen eruit.**

HOOP: hèt thema van het Heilig Jaar – hèt thema ook in het boek **Openbaring waarin Johannes** op het eiland Patmos met zijn visioen van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die hoop beschrijft: een nieuw Jeruzalem, een nieuwe schepping, een nieuwe mensheid, God máákt ruimte voor een nieuw begin.

Veel songfestivalliederen deze week – zonder religieuze intentie natuurlijk - gaan over dat verlangen naar vrede, naar nieuwe wegen zonder geruzie en geopolitieke spanningen.

Wij als christenen vertalen dat met: God blijft, ondanks alles, trouw aan zijn verbond, en die **knoop van het kwaad**, zal uitgehaald worden, overwonnen.

Die hoop dat dingen zich **oplossen, ontwarren**, is méér dan ooit nodig vandaag...En diezelfde hoop geeft Jezus **in het Johannesevangelie** zijn leerlingen als hij zijn hemelvaart aankondigt maar hen bagage geeft om door te gaan: liefde... zoals God in Jezus liefde is en zijn liefde geeft, zo reikt Jezus ons dat gebod aan– onvoorwaardelijk.... Met liefde kun je alle **knopen van de wereld ontwarren**.

In deze **meimaand** is het niet alleen druk in Rome, voor de inauguratie van Paus Leo XIV vandaag, maar ook in veel bedevaartplaatsen in Europa – ook hier in Heede, een relatief kleine en wat onbekende plek aan de Nederlandse grens: Heede. Zeker in onze dagen zien gelovigen in Maria een handreiking van God,

een moeder die haar kinderen, haar familie, bij elkaar houdt en die met Gods ogen 'liefde' uitdrukt en liefde doorgeeft. Toen op 2^e Paasdag nog onverwacht **Paus Franciscus** overleed, kwamen veel verhalen los, niet alleen over zijn leven, maar vooral ook over zijn geloof. Lang niet iedereen wist dat hij geregeld ging bidden bij een icoon van Maria in de Maria Maggiore-Basiliek, velen wisten ook niet dat Paus Franciscus een speciale devotie had voor een bijzonder beeld van Maria, n.l. **Maria, die de knopen ontwart.**

Ooit studeerde onze overleden Paus in Duitsland, waar hij in Augsburg kennismaakte met dit schilderij van de kunstschilder Schmidtner. Hij nam ansichtkaarten ervan mee naar Argentinië, waar deze Maria in veel Argentijnse kerken worden vereerd. Het is een genadebeeld, een speciaal beeld, ook al zijn er

geen wonderen gebeurd, zoals we dat kennen van de de Hertogin van Drenthe in Emmer-Compascuum en Onze Lieve Vrouw van de Besloten Tuin in Warfhuizen. In dit beeld houdt Maria in haar handen **een koord, waarin zich knopen bevinden, die zij ontwart.**

Zonder al te diep op de geschiedenis en de achtergrond van dit beeld in te gaan, is het heel boeiend dat je op deze nieuwe wijze naar Maria kunt kijken: **Maria, die de knopen ontwart:**

Maria die als moeder van Jezus en Moeder van de Kerk, als vrouwelijk gezicht van God, toevlucht is voor mensen die door "**knopen**" in hun leven dreigen te verstikken. Een Moeder die de pijn en de wanhoop van haar kinderen kent, vaak zelf goed weet hoezeer **knopen**, schijnbaar onoplosbare problemen, ons kunnen verlammen. We kunnen dus de **draden, touwtjes van ons eigen leven háár in handen leggen**, erop vertrouwend dat God zelf ons zal leiden naar een betere, een nieuwe tijd, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Ieder van ons hier heeft wel zo eigen **knopen**, dingen die **een knoop in onze maag** veroorzaken, waar we van wakker **liggen, die ons benauwen of diep verdriet doen**. In deze **Maria die de knopen ontwart**, reikt God ons hoop aan, vertrouwen. Jazeker, eerlijk is eerlijk, wijzelf zijn vaak van de snelle oplossingen, van de **ontknopingen** al vóóordat het zover is... of dat nu de eredivisie is of het Songfestival, de keuze van een nieuwe Paus óf de toekomst van onze kerken of van onze kinderen... we willen ze snel vooraf al **ontwarren**, maar van Maria leren we: veel kun je toch niet anders dan 'uit handen geven' – van Maria leren we dat er echt **geen enkele knoop is die niet ontward kan worden**: alles, álles staat of valt met de hoop die wij op haar stellen, alles hangt af van ons vertrouwen in de Heer. Ja, miljoenen katholieken wereldwijd voelen op dit moment toch die nieuwe energie, die nieuwe hoop. De hoop dat het vuur van het paasgeloof, het vuur van dat liefdesgebod, weer opnieuw mag ontbranden

in onze harten: dat die hoop ons maakt tot mensen die nodig zijn in deze wereld: oudsten, priesters, diakens, pelgrims, missionarisjes op onze eigen vierkante meters, moeders, toevlucht, gelovigen die ons en onze Kerk meenemen naar een nieuwe tijd, naar een nieuwe toekomst toe. Ik hoop het. Ik hoop het zo. Amen.

Pastor Nellie Hamerama